

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

708

Szerző:

Cím:

Napoleonkorabeli boxerlázadásról származó orosz, japán, olasz tarackok és ágyuk a budai Vársétányon

Idő

"1930"

Személy

Forrás:

Mai Nap

Helvszám

Bp.

1930. VIII. 29.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Napoleonkorabeli, boxerlázadásból származó, orosz, japán, olasz tarackok és ágyuk a budai Vársétányon

Most rendezik a Hadtörténelmi Múzeum ágyugyűjteményét

(A MAI NAP tudósítójától.) Nem minden-napi látványosságban van része azoknak, akiknek utja a Budai bástyasétányon visz keresztül. Hatalmas ágyuk, ágyucsövek és tarackok övezik körül a sétány hadtörténelmi muzeumbeli részét. Szorgos kezek buzgólkodnak a több mázsás, sőt több tonnás ágyucsövek elrendezésén, s minden igyekezet oda irányul, hogy a kiállított régi és háborus emlékek megfelelő elrendezést nyerjenek.

A sok figyelmet s körültekintést igénylő munkavezetést Láng százados végzi, aki érdeklődésünkre a legnagyobb udvariassággal állt rendelkezésünkre.

Mint látja, — mutat Láng százados egy ősdi ágyucsőre, — ez a legrégebbi darabunk. 1600-ból való, gyűrűkből kovácsolt, katonás ágyu, amelyet a világháboruban katonáink a Szandzsákból zsákmányoltak. Egyszerű kovácsmunka, de mint régiség igen értékes.

Ennél is értékesebb azonban a két kínai ágyu. Ezeknek külön kis története is van. Ezekből négy darabot öntött egy jezsuita lelkész. Ezek az ágyuk azután

igen jelentős szerepet játszottak a kínai boxerlázadás leverésében.

Hálából a négy ágyut a kínaiak a monarchiának ajándékozták, mivel büntetőexpedíciót küldött a lázadás elfojtására. Kettőt kaptunk ebből mi és kettőt Ausztria. Ezeknek

az ágyuknak anyaga a legfinomabb bronz. Érdekességüket nagyban emeli, hogy kerekesekek; holott 1670 körül öntettek s Európában bizony még akkor ismeretlen volt a hordozható, kerek-talpas ágyu. Értéküket még az is nagyban emeli, hogy eredeti kínai szövegű bejegyzés mutatja a különböző területeken lefolyt ütközeteket.

A kínai ágyúktól pár lépésre egy olasz és francia mozsárcső mered a kék tiszta égen. Mindkettő olasz munka. Az olaszt 1781-ben, a franciát pedig 1803-ban öntötték Torinóban. A feljegyzések szerint

ez az ágyu résztvevett a napoleoni ütközetekben.

Pár régebbi ágyu és ágyucső után szép sorjában következnek a világháború nehéz és könnyű ágyúi.

Egy hatalmas méretű orosz gyorstüzelő

furcsa látványként hat. Félelmetes toroka többé már nem szórja a halált. Elnémul örökre. Még az oroszok tették hasznavehetlenné: szétrobbantották öblös torkát, és mielőtt a mieink Ivangorodnál zsákmányolták.

Borzalmas erővel hat egy ugyancsak a oroszoktól zsákmányolt hegyi ágyu is, amelyet abszolút telitalálat ért. A szétrepülő sragnell-szilánkok mély lyukakat furtak oldalál és a vastag acélküllők is széjjeltörték. Több hasznavehetetlen orosz és olasz ágyu között külön kelt érdeklődést egy múlt századba

japán gyorstüzelő. Ezt az ágyut

még az oroszok zsákmányolták az orosz-japán háború idején Wladiwostokban

s így került birtokukba. Az oroszoktól meg viszont mi zsákmányoltuk el 1915-ben. Azóta ott feküdt a Timót-utcai anyagraktárban.

Nagyon érdekes egy 1676-ban öntött mozsár is, melyet Cehenter Antal ágyuöntő készített. Ez a cső valódi ezüstbronz haranganyagból készült és

résztvevett Buda visszafoglalásában.

Még egy érdekesség az első magyar-osztrák 7 cm.-es 1875-ös ágyu is, melyet I. Ferenc József jelenlétében öntöttek a bécsi arzenálban. Ez a dekrétum bele is van vésva a csőbe.

Valamennyi ágyucsonk között talán a legborzalmasabb látványt egy fölrobbant magyar ágyu nyújtja. Ez az ágyu

az 1924-es hajmáskéri lögyakorlatokon robbant szét

halálát okozva a kezelőlegénységnek és egy tisztnek.

A sok érdekes emlék közül végül egy orosz hegyi mozsár emelkedik ki, amely 800 méterről zuhant le a Kárpátokban. Érdekes, hogy a csőve teljesen megsemmisült és igen erős vasváza behorpadt.

Végezetül elmondotta még Láng százados, hogy a kiállított anyagok legtöbbjét Bécsből, a többi részét pedig az ország különböző részeiből gyűjtötték össze. Nagyon sok olyan is van, melynek eredete még ma sincsen tisztázva.

A gyűjtött anyag elhelyezése végleges. Mivel hely azonban pénzhez jut a múzeum, minden egyes ágyut, ágyucsövet és tarackot korhű láttakkal és magyarázó táblákkal látta el.